

*Virtain kaupungin
aamu- ja iltapäivätoiminnan
toimintasuunnitelma 2016*

1. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta Virtain kaupungissa

Virtain kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on osa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita 2011 (Opetushallitus Määräykset ja ohjeet 2011:1) sekä Virtain kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa. Toimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon eri kieliryhmien tarpeet.

(Laki perusopetuslain muuttamisesta N:o 1136/2003)

Aamu- ja iltapäivätoimintaan tulee hakea kunnan edellyttämällä tavalla. Kunnan tulee etukäteen ilmoittaa aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämipaikoista, toiminnan alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämiseen toimintaan haetaan. Otettaessa lapsia aamu- ja iltapäivätoimintaan, heihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

(Laki perusopetuslain muuttamisesta n:o 1136/2003)

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien pätevyysvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa n:o 115/2004. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan tulee täyttää annetun asetuksen 9 a §:ssä määritelty kelpoisuus. Asetuksen mukaan kelpoiseksi ohjaajaksi voi valmistua monenlaisen koulutuksen kautta. Ohjattavat ovat yleensä 1. ja 2. luokan oppilaita, joten tämän ikäisten lasten ohjaamiseen keskittyvät koulutukset antavat tarvittavat valmiudet tehtävään. Ohjaajan työ vaatii monenlaista osaamista ja hyviä yhteistyötaitoja.

Virroilla koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on sivistyslautakunnan alaista toimintaa. Sen järjestäminen perustuu Virtain kaupungin sivistyslautakunnan 27.10.2004 tekemään päätökseen (§ 108).

Koulutoimen vastuulla on toiminnan järjestäminen ja koordinointi sekä mahdollisten ostopalvelusopimusten tekeminen. Toimintasuunnitelma on osa perusopetuksen opetussuunnitelmaa, jonka sivistyslautakunta hyväksyy. Toimintamaksun alentaminen tai perimättä jättäminen käsitellään sivistyslautakunnassa, jolle anomus osoitetaan.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen on huoltajalle vapaaehtoista. Kunnan tulee tarjota toimintaa 570 tuntia, 760 tuntia tai enemmän kouluvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja osallistumaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. (642/2010)

1.1 Toiminta-ajatus ja tavoitteet Virtain kaupungissa

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- tukea lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua
- edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta
- tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan
- mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakennetaan jatkumona varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen

kasvatustehtävälle. Lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan avulla pyritään turvaamaan turvallisen aikuisen läsnäolo ja ohjattu toiminta ennen ja jälkeen koulupäivän.

1.2 Sisällölliset painoalueet ja suunnittelun periaatteet Virtain kaupungissa

Toiminnan keskeisenä periaatteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, joten koteja kannustetaan osallistumaan aktiiviseen yhteistyöhön.

Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä, jonka itsetunnon kehitystä tuetaan eri tavoin kannustaen ja rohkaisten. Lasta ohjataan kasvamaan vastuullisuuteen omasta itsestään sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä.

Toimintaympäristön ilmapiirin tulee olla kiireetön ja turvallinen. Lapsilla tulee olla mahdollisuus sekä lepoon, rauhoittumiseen ja rentoutumiseen että liikkumiseen ja ulkoiluun. Toimintaa toteutetaan niin, että lapsi saa kokea onnistumista ja hän voi osallistua myös toiminnan suunnitteluun. Lapsen tulee saada oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus kotitehtävien tekoon.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostetaan lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Vaikka toimintaa järjestetään erityyppisissä ja erikokoisissa ryhmissä, toiminta suunnitellaan jokaisessa toimipisteessä niin, että se sisältää seuraavia sisältökokonaisuuksia:

- eettinen kasvatus ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet
- elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- tiedolliset ja taidolliset aihepiirit
- tarvittaessa myös koulutyöhön liittyvien tehtävien tekemistä..

On muistettava, että aamu- ja iltapäivätoiminta on osa lapsen vapaa-ajantoimintaa ja tämä tuo toiminnalle oman mielenkiintoisen luonteensa.

1.3 Aamu- ja iltapäivä toiminnan järjestäminen Virtain kaupungissa

Toimintapaikat ja -tilat

Virtain kaupungissa toimintaa tarjotaan tällä hetkellä keskustan alueella Koivurinteen päiväkodin alaisena toimintana Virtain kirjaston tiloissa.

Vuorohoitoa (ennen kello 7.00 tai kello 17.00 jälkeen) tarvitsevien koululaisten hoito suunnitellaan tarveharkinnan mukaisesti.

Killinkosken alueen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Killinkosken päiväkodissa.

Kotalan, Liedenpohjan ja Vaskiveden kylissä toimintaa järjestetään sillä edellytyksellä, että osallistujia on vähintään viisi. Jos sivukylien osallistujamäärä on alle viisi, käytetään päivähoitopaikkoja. Mikäli päivähoitopaikat täyttyvät alle kouluikäisistä lapsista, käytäntönä on ollut yhdistää osapäivähoitoa tarvitsevat esioppilaat, ja aamu- ja iltapäivätoimintaa käyttävät perusopetuksessa oleva oppilaat samaan ryhmään. Ryhmät ovat toimineet koulun yhteydessä. Järjestelyt suunnitellaan ja neuvotellaan kyläkuntaakohtaisesti.

Toiminta-aika

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan koulupäivinä kello 7.00 – 17.00 välillä.

Toimintamaksu

Laki koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista on tulossa voimaan 1.8.2016 alkaen. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Kyse perusopetuslaissa on enimmäismaksuista, joten kunnilla on mahdollisuus päättää noudattaa perusopetuslain mukaisia enimmäismaksuja tai periä tätä alhaisempia maksuja ja kunta voi päättää yli 760 ylittävän ajan maksun perimisestä ja maksun suuruudesta. Myös lain mukaisten huojennusten päättämisessä on annettu kunnille harkintavalta.

Virtain kaupunki tarjoaa 570 tunnin laajuista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa ja vahvistaa enimmäiskuukausimaksuksi 90 euroa/lapsi

- maksusta peritään puolet, jos toimintaan on osallistuttu enintään 10 päivänä/kk
- jos lapsi on sairauden vuoksi pois toiminnasta yli 10 päivää kuukaudessa, peritään puolet maksusta; jos sairaudesta johtuva poissaolo kestää koko kuukauden, maksua ei peritä
- jos lapsi on muusta syystä pois toiminnasta kokonaisen kalenterikuukauden, kuukausimaksusta peritään puolet
- toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja
- maksu jätetään perimättä tai sitä alennetaan, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Toiminnasta tiedottaminen

Toiminnasta tiedotetaan sekä kouluun ilmoittautumisen yhteydessä että kunnallisen päivähoiton hakujan yhteydessä kaikissa Virtain kaupungin esiopetuspisteissä.

Toimintaan hakeminen ja valintakriteerit

Haku toteutetaan alkuvuoden aikana samaan aikaan kuin muutkin kunnalliset päivähoitopaikat ovat haussa. Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisen tuen oppilaille Virtain peruskoulussa.

Lasten määrä ja toiminnan laajuus

Kunnallisen päivähoiton yhteydessä tapahtuvaa toimintaa säätelee asetus lasten päivähoidosta (239/1973). Asetuksen pykälät (§) 6 ja 8 määrittävät lasten ja henkilöstön väliset suhdeluvut. Lyhyesti määriteltynä päiväkodissa tulee hoito- ja kasvatustehtävissä olla vähintään yksi ammatillisen kelpoisuuden omaava henkilö enintään 13 osapäivähoitossa olevaa lasta kohden.

Perhepäiväkodissa voidaan samanaikaisesti hoitaa enintään neljää lasta (hoitajan omat lapset mukaan lukien), jotka eivät vielä ole perusopetuksessa. Heidän lisäksi hoitoryhmässä voi olla osapäivähoitossa yksi esiopetuksessa tai perusopetuksessa oleva lapsi.

Henkilöstön resurssointi, henkilöstön rakenne ja ohjaajien kelpoisuus

Ensisijaisesti toiminta pyritään järjestämään sen henkilöstön voimin, joka jo työskentelee toimintaa järjestävässä toimintayksikössä. Tilanteen ja tarpeen mukaan palkataan kuitenkin lisähenkilöstöä. Sivukylän koululla toimiva avustaja voi koulun päätyttyä siirtyä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaksi.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. Kunnallisen päivähoiton yhteydessä tapahtuvan toiminnan henkilöstön kelpoisuusehdot määritellään päivähoitoasetuksen (16.3.1973/239) pykälissä 6 ja 8 (21.8.1992/806; 31.5.1990/490) sekä sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa (2005/272).

Ohjaajien koulutustaustan nousu on tuonut uusia mahdollisuuksia yhteistyöhön eri hallintokuntien välillä. Lähtökohtana henkilön palkkaamiselle pidetään tehtävään soveltuvaa koulutusta sekä mahdollisuutta toimia tarvittaessa eri hallintokuntien välisessä verkostossa kokonaistyöajan mahdollistamiseksi.

Ohjaajien rikostaustan selvittäminen

Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetyn lain tarkoituksena on suojella alaikäisten henkilökohtaista koskemattomuutta sekä edistää heidän henkilökohtaista turvallisuuttaan. Työnantajan tulee pyytää henkilöltä nähtäväksi rikosrekisterilain (504/2002) 5a§:n ja 6§:n 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote, kun henkilö ensi kerran otetaan tai nimitetään sellaiseen työ- tai virkasuhteeseen, jossa hän työskentelee henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisen kanssa ilman huoltajan läsnäoloa.

Ohjaajien perehdyttäminen

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoimintaa toteuttava henkilöstö perehdytetään myös henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyvin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin.

Toimintaa toteuttavissa yksiköissä käsikirjana käytetään Opetushallituksen julkaisemaa Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 – ohjeistusta sekä tätä Virtain kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaan kuuluvaa toimintasuunnitelmaa.

Kulkemisen ja kuljetusten järjestäminen

Perusopetuslain 32 §:n mukaiset koulukuljetukset hoidetaan.

Virtain kaupungissa ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetusta kotoa hoitopaikkaan tai hoitopaikasta kotiin. Kuitenkin aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä pyritään Virroilla siihen, että ko. oppilailta on mahdollisuus käyttää koulukuljetusetuutta.

Erytistä tukea saavilla oppilailta voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen.

Välipalan järjestäminen

Toimintaan osallistuville lapsille tarjotaan välipala. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia. Välipalaruokailuun liitetään myös kasvatuksellista ohjausta. Mahdolliset ruoka-aineallergiat ilmoitetaan asianmukaisilla lääkärin lausunnoilla.

Virtain kaupungissa välipalan tarjoamisesta vastaa kaupungin ruokahuolto.

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa toteuttavissa päivähoitoyksiköissä tai kouluissa noudatetaan kunkin yksikön omaa turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa.

Vakuutusasiat

Virtain kaupungin vakuutukset on keskitetty vakuutusyhtiö OP Pohjolaan.

Taloussuunnitelma

Koulutoimen talousarviossa on oma kustannuspaikka koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnalle.

1.4 Toiminnan seuranta ja arviointi

Toiminnan sisäinen ja ulkopuolinen arviointi, ja tulosten julkaiseminen

Arviointia toteutetaan toimintaa järjestävien yksiköitten omista arvioinneista. Kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa. (Perusopetuslaki 1136/2003)

Virtain kaupungissa julkistetaan toiminnan sisäisen arvioinnin ja ulkopuolisen arvioinnin keskeiset tulokset niin arviointia toteuttaneissa yksiköissä että toimintaa järjestävän hallintokunnan ja yhteistyötä tekevän hallintokunnan päättävissä elimissä.

1.5 Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteistyö ja tiedonkulku

Kotien kanssa pidetään yhteyttä päivittäin lasta tuodessa tai haettaessa. Lisäksi voidaan erikseen järjestää yhteisiä keskustelutuokioita, joissa keskustellaan lapsen tuen tarpeesta ja tehdään siihen liittyviä ratkaisuja.

Yhteistyötä tehdään niin luokanopettajan, erityisopettajan kuin muiden lapsen koulunkäyntiin liittyvien moniammatillisten toimijoiden kanssa. Koulun kerhotoiminta ja taiteen perusopetus voivat olla lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Virtain esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa kuvaillaan yhteistyötapoja, jotka tukevat aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämistä. Tarvittaessa kokoonnutaan neuvottelemaan muulloinkin, jotta toimintaperiaatteet erityisissä tilanteissa ovat kaikkien osapuolten tiedossa.

Verkostoyhteistyö sekä moniammatillinen oppilashuoltotyö lisäävät edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Lasta koskevien salassa pidettävien henkilötietojen luovuttamiseen liittyvä menettely

Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laadintaan huoltajan luvalla.

Yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävät yksiköt voivat osallistua yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

1.6 Killinkosken koululaisten kommentteja aamu- ja iltapäivätoiminnasta

- Aamupuuro on hyvää. Mannapuuro hillolla on kaikkein parasta. Suklaapuuroa on harvoin. Leipää, tomaattia, kurkkua ja makkaraa tai lihaa on aina.
- Iltapäivällä on Läksyrauhan aikaa. Tiimalasi mittaa aikaa.
- Välipala on aina nam, nam. Murot ja kiisseli ovat hyviä. Leipää ja vihanneksia on aina.
- Me askarrellaan usein. Askartelutarvikkeita on paljon erilaisia.
- Muovailin kahvinpurumassasta pienen nallen.
- Leikin pikkuautoilla.
- Minut haetaan puoli kolme.
- Minä lähdän kotiin kello viisi.